

Næste Møde vil blive afholdt i Aften Kl. 7¹/₂, og Dagsordenen vil da være:

Fortsettelse af tredie Behandling af:
 Forslag til Lov om Hærens Ordning.

Mødet hævet Kl. 5, 10 Min.

130. Møde.

Torsdagen den 13de Mai Kl. 7¹/₂.

Sekretæren, Hummeluhr, oplæste Protokollen for forrige Møde, som derefter blev understrevet.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af tredie Behandling af Forslag til Lov om Hærens Ordning.

Forhandlingen gjenoptoges.

Alberti: Efter den Stilling, som Forhandlingerne for Diebliffet have, tør det jo vel antages for afgjort, at det Lovforslag, som vi her skulle stemme om, ikke kan blive til endelig Lov. Tre af Hovedmændene eller Hovedmagterne i denne Forhandling ere jo fuldstændig enige i, at Loven bør koste en betydelig Sum mere. Det er jo en aaben Erklæring fra den ærede Minister, Udvalgets Ordfører (Thomsen) er jo ligeledes for en højere Sum, og Udvalgets Formand (Berg) har vel endnu ikke sagt det sidste Ord, men efter hans Udtalelser er han jo aldeles afgjort for at give en højere Bevilling. Ser man lidt frem i Tiden, vil der komme en fjerde Stormagt for den samme Tanke, nemlig Landstinget, og da vil jo Følgen blive tilfødt i Fellesudvalget, at der kommer til at kæmpe een mod fire, men i militære Sager gjælder jo fremfor Alt Magtstillingen, og den Eine kommer til at ligge under, det vil sige, at dette Lovforslag bliver ombyttet med et andet af betydelig større Pengedimensioner. Det kunde jo egentlig for os Andre, der ikke synes om dette Forslag, være det Samme, om det gaar til Landstinget eller ikke, men der er dog forskjellige Betragtninger, som for mig gjøre, at enhver venstre-

findet Mand bør stemme mod dette Forslag. Den ærede Minister har udtalt idag, at han kunde nøjes med et Tillæg af 8 pCt. til det Beløb, som Hærorrdningen koster efter Hærløven af 1867, og han mener, at han har den samme Bespielse til at opnaa et saadant Tillæg som den ærede Marineminister. Det Sidste vil jeg lade udenfor Undersøgelsen. Men den ærede Minister og hans to Forbundsfaller i Debatten her, Udvalgets Ordfører og dets Formand, gaa bestandig ud fra, at den Sum, den nuværende Hærorrdning koster, er passende og rimelig. Men det gaa vi Andre ikke ud fra, og det er Folkethinget heller ikke gaaet ud fra i Mæret 1867. Ville de Herrer, som ikke hende disse Forhandlinger fra 1867, efterlæse dem blot kursorist eller flygtigt, ville de finde, at der yttrede sig en stor Modstand mod den nuværende Hærløv paa Grund af dens Dyrhed og paa Grund af, at dens Beføstlighed overstiger baade de Forordninger, der billigvis kunne gjøres til Landet, og Landets pekuniære Evne. En af de Talere, som i 1867 allermost fremhævede dette og da stemte mod Loven, var den nuværende Rigsdagsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg), som kort efter blev Conseilspresident. Den Mandes Tale har jeg læst efter idag; han er nu ikke her tilstede, men jeg henviser til Folkethingstidenden fra den Tid. Den Mand udtalte paa det Bestemteste, at den Lov var for dyr, og han havde mange Meningsfæller. Den endelige Afstemning over Hærløven af 1867 var her i Thinget meget delt. Men jeg har stemt for Hærløven af 1867, og jeg mener, at den Lov, man nu vil byde os, frembyder ikke for Venstremænd nogen Fordel, ikke i fjerneste Maade, i Sammenligning med den fra 1867. Den daværende Krigsminister, General Raasløff, holdt en kort Tale, dengang Hærløven af 1867 var til 3die Behandling. Enhver, som vil sætte sig ind i, hvad denne Lov betyder, og vil vide, hvorfor vi Venstremænd dengang stemte for den, vil finde Ministerens Tale i Folkethingstidenden Nr. 543 for Samlingen 1866—67, og der siger General Raasløff i Løbet af Talen til Begrundelse af Hærløven af 1867 — det er kun et Par Linier, jeg vil læse op — „det Princip, som danner Grundlaget for alle vore Institutioner, er Lighedsprincippet“ — det vedkjendte den Krigsminister sig; det har jeg aldrig hørt udtale af den nærværende — „jeg har allerede omtalt, hvorledes Værnepligtsskylden kommer til at hvile lige paa Alle, og hvorledes Afgangen til de højeste Poster i Hæren staar aaben for Alle, der er en Bestemmelse, som jeg tror, søger sin Lige“. Det var den Grundsetning, hvorpaa jeg dengang gav mit Ja til Loven. Det er vel værd at tage den militære Side af Sagen og stille den sammen med den sociale Udvikling her i Danmark. Dengang, i 1867, var det 80 Aar siden, den første Soldaterudskrivning fandt Sted; da var det 80